

Vragen en antwoorden "toezichtondersteunende private kwaliteitssystemen"

Versiedatum: 13 september 2016

Korte inleiding

In 2014 heeft de Taskforce Voedselvertrouwen een set criteria opgesteld waaraan private kwaliteitssystemen moeten voldoen. Doel is om de ketens te versterken (actie bedrijfsleven) en het toezicht daar beter op te laten aansluiten (actie NVWA).

De NVWA toetst of private kwaliteitssystemen die tussen bedrijven waarborgen moeten bieden voldoen aan de gestelde criteria. Indien dat het geval is kan het systeem als "geaccepteerd" worden vermeld op de website www.ketenborging.nl. Bedrijven kunnen dan zaken doen met betrouwbare leveranciers. Dit is te verifiëren op genoemde website. De NVWA kan voor deze bedrijven het toezicht aanpassen: uit de risicoanalyse kan dan blijken dat deelnemende bedrijven minder of minder intensief geïnspecteerd worden of dat de focus van de NVWA zich tijdelijk op andere zaken kan richten. Private kwaliteitssystemen kunnen echter nooit de officiële controles van de NVWA vervangen.

Met onderstaande vragen en antwoorden wordt duidelijk gemaakt hoe het werkt.

Algemene vragen m.b.t. private kwaliteitssystemen (PKS)

1	Wat wordt onder een privaat kwaliteitssysteem (PKS) verstaan?	Een PKS is kwaliteitssysteem dat door privaat initiatief is/wordt opgezet, geïmplementeerd en beheerd. Een PKS omvat normen, procedures en werkwijzen om zekerheden in de keten te geven tussen leveranciers en afnemers (zoals certificaten) en aan consumenten (zoals keurmerken). Een PKS ontwikkelt naar gelang de vraag uit de markt.
2	Wat verstaan we onder een schema?	Een schema is in dit verband een PKS dat naast een norm (standaard) voor deelnemende bedrijven ook regels en eisen heeft opgenomen voor een onafhankelijke toetsing (zoals bij certificatie).
3	Wat is een schema-eigenaar?	Een schema-eigenaar (of -beheerder) is de organisatie die het private kwaliteitssysteem opzet, implementeert, faciliteert, onderhoudt en beheert. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van een bestaande norm, maar een schema-eigenaar kan ook een eigen norm ontwikkelen.

4	Wat wordt onder “third party auditing” verstaan?	<p>Bij auditing kent men verschillende niveau’s van onafhankelijkheid:</p> <p>1^e partij audits: interne audits van een bedrijf</p> <p>2^e partij audits: afnemer audit bij leverancier</p> <p>3^e partij audits: onafhankelijke audit door bv. certificatie-instelling</p> <p>4^e partij audits: audit door overheid</p>
----------	---	---

Vragen m.b.t. de toetsing van PKS door de NVWA

1	Waar vind ik de criteria die gelden voor de acceptatie door de NVWA van toezichtondersteunende PKS en waar kan ik een schema aanmelden?	<p>De criteria en aanvullende informatie zijn te vinden op www.ketenborging.nl.</p> <p>Een schema-eigenaar/beheerder kan het schema aanmelden op kwaliiteitssystemen@nvwa.nl.</p>
2	Welke PKS komen in aanmerking voor de toets?	<p>De NVWA beoordeelt alle PKS die operationeel zijn op één van de toezichtsterreinen van de NVWA, zoals voedselveiligheid, diervoeders, diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid, ... en die menen aan de criteria te voldoen.</p>
3	Wat houdt deze toets in?	<ul style="list-style-type: none"> - Nadat een schema-eigenaar/beheerder zich heeft aangemeld wordt eerst aan de eigenaar/beheerder gevraagd een zelfbeoordeling uit te voeren. Daarbij wordt per criterium door de schema-eigenaar aangegeven op welke wijze het schema invulling geeft aan het gestelde criterium. - Daarna vindt een intakegesprek plaats - Als blijkt dat het schema alle criteria heeft ingevuld, dan wel zal gaan invullen, kan gestart worden met de bureaustudie: de inhoudelijke beoordeling van het PKS. De NVWA meldt het PKS dan aan bij www.ketenborging.nl als “in behandeling”. - Als de bureaustudie als “voldoet” wordt afgesloten, vindt nog een verificatie plaats in de praktijk (steekproef onder de aangesloten bedrijven om te zien hoe het PKS daar werkt). - Als ook dat voldoet meldt de NVWA bij <i>Ketenborging</i> dat het PKS gebruikt kan worden als toezichtondersteunend. <i>Ketenborging</i> vermeldt dan dat het PKS is “geaccepteerd”.

4 Welke termijn wordt gehanteerd voor de toetsing?

De termijn wordt bepaald door de volledigheid en de kwaliteit van het PKS en de prioriteit die de NVWA kan geven aan een PKS.

Een PKS dat volledig is kan relatief snel beoordeeld zijn (enkele maanden). Als een PKS nog elementen moet implementeren kan de termijn oplopen (1 -2 jaar). De NVWA kan op grond van het publiek belang de afweging maken om de mate van (te verwachten) toezichtondersteuning te laten wegen in de eigen prioritering. Dan wordt bijvoorbeeld gekeken naar de scope (wat valt er onder het PKS) en het aantal deelnemende bedrijven. Bij een brede scope en veel deelnemende bedrijven zal de te verwachten toezichtondersteuning groter zijn.

5 Waarom toetst de NVWA private kwaliteitssystemen? Certificatie wordt onder accreditatie uitgevoerd. Daar is de Raad voor Accreditatie toch voor?

Certificatie vindt plaats onder accreditatie. Dat is één van de criteria. De NVWA toetst in eerste instantie of ook aan de overige criteria wordt voldaan en of het PKS in de praktijk ook werkt zoals het is beschreven. De beoordelingsaspecten die onder accreditatie vallen worden door de NVWA niet getoetst. De NVWA heeft periodiek overleg met de RvA over de afbakening en over de te bereiken synergie.

Vragen m.b.t. Ketenborging

1 Wat zijn de verschillende rollen in ketenborging.nl ?

1. De NVWA toetst de PKS die zich melden tegen de criteria opgesteld door de Taskforce Voedselvertrouwen. De NVWA meldt aan ketenborging.nl indien dat het geval is en als het PKS als toezichtondersteunend aangemerkt kan worden.
2. Bedrijven doen zaken met betrouwbare leveranciers, d.w.z. die voldoen aan de door het schema gestelde criteria. Deze leveranciers zijn te vinden op ketenborging.nl.
3. De NVWA kan gebruik maken van ketenborging.nl door deelnemende bedrijven aangepast toezicht te geven.
4. PKS informeren de keten actief over wijzigingen en status van certificaten

5. De NVWA monitort de werking van PKS om te kunnen blijven vertrouwen op de PKS.
6. De NVWA communiceert met de PKS over continue, niet vrijblijvende verbetering.

2 Gaan verantwoordelijkheden niet teveel vertroebelen als de overheid voor een deel op private controles gaat vertrouwen?

Het bedrijfsleven is er verantwoordelijk voor dat de consument veilige producten krijgt. De NVWA is verantwoordelijk voor het toezicht daarop. Het toezicht kan aangepast worden als het bedrijfsleven in staat is om aantoonbaar waarborgen aan te brengen in de keten. PKS zullen echter nooit het toezicht vervangen. Verantwoordelijkheden blijven strikt gescheiden.

3 Kan de acceptatie van een PKS ook worden ingetrokken?

De NVWA blijft PKS volgen (monitoring) en als niet meer aan de criteria voldaan wordt, als het PKS onvoldoende waarborgen geeft of als gemaakte afspraken onvoldoende nagekomen worden zal de NVWA aan ketenborging.nl melden dat het PKS niet meer gebruikt zal worden als toezichtondersteunend.

Vragen m.b.t. de communicatie tussen PKS en NVWA

1 Wie is voor de NVWA het aanspreekpunt in het PKS?

De NVWA beschouwt de schema-eigenaar/beheerder als aanspreekpunt voor het hele schema, ook als deze in het buitenland is gevestigd. De NVWA communiceert in principe niet met de uitvoerende certificatie-instellingen (CI's). De NVWA en de schema-eigenaar/beheerder stellen een overeenkomst op over de (wijze waarop) informatie die wordt uitgewisseld om de vertrouwelijkheid van de gegevens te waarborgen. De schema-eigenaar/beheerder dient hierover ook nadere afspraken te maken met CI's en CI's met bedrijven.

2 Hoe vindt de communicatie plaats tussen schema-eigenaar en de NVWA?

De communicatie vindt hoofdzakelijk plaats via e-mail en indien nodig persoonlijke gesprekken. Er wordt momenteel gewerkt aan een ICT-ondersteuning, die het naar verwachting vanaf medio 2017 mogelijk maakt om via een eigen account te communiceren.

3 Welke informatie wordt tussen partijen uitgewisseld?

1. Actuele (openbare) informatie m.b.t. het systeem, bedrijf en het certificaat: naam, adres, type certificaat, scope, geldigheid, wijzigingen in het systeem, ...
2. Anonieme meta-informatie over werking van het systeem, zoals overzichten van afwijkingen, corrigerende maatregelen, trends, ...
3. In ernstige gevallen waar de veiligheid van de consument direct in gevaar is een melding aan de NVWA, maar ook omgekeerd van de NVWA aan de schema-eigenaar.
4. Een melding van opgeschorte en ingetrokken certificaten aan de keten en de NVWA.

Vragen m.b.t. het toezicht van de NVWA

1 Wat wordt onder 'aangepast toezicht' verstaan?

Aangepast toezicht is de resultante van de risico-analyse die de NVWA op ketens uitvoert. Anders dan regulier toezicht (=de NVWA inspecteert/audit de bedrijven op standaard wijze) geeft aangepast toezicht de NVWA de mogelijkheid om beter prioriteiten te stellen door bv goede bedrijven minder of korter te bezoeken of door meer tijd te besteden aan het toezicht op specifieke punten. Zwakke en slechte bedrijven krijgen daardoor meer met de NVWA te maken.

2 Heeft ieder bedrijf dat deelneemt aan een PKS recht op het aangepaste toezicht?

Nee, de risico-analyse houdt onder andere rekening met de naleving in de sector, de naleving van het bedrijf en de wettelijke aspecten die niet door certificatie worden afgedekt. Dat kan betekenen dat twee bedrijven met vergelijkbare processen verschillend toezicht krijgen.

3 Wat houdt de monitoring van de NVWA in?

Naast het reguliere toezicht (controles bij bedrijven, onderzoek van klachten, terughaalacties) verwerkt de NVWA ook gegevens over trends, afwijkingen en risico's in algemene zin (ketenanalyses). Door gericht te kijken naar prestaties van PKS, op basis van aangeleverde informatie, kan een goed beeld ontstaan van de werking van een PKS. Indien nodig kan de NVWA zelf aanvullend onderzoek doen om een beeld compleet te krijgen. Alle bruikbare informatie kan dienen om een monitoring compleet te maken.

Uiteindelijk zijn de keten- en de risicoanalyse bepalend voor de mate van toezicht in een bepaalde sector of bij individuele bedrijven.